

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 185 (XXIX) — Nr. 57

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 19 ianuarie 2017

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 667 din 9 noiembrie 2016 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 pct. 2 [referitor la art. 21 alin. (2 ²)] din Legea pentru modificarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici.....	2–6
Decizia nr. 1 din 12 ianuarie 2017 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe	7–12
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.570/2016. — Ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului ROSCI0365 Râul Moldova între Păltinoasa și Ruși	13
2. — Ordin al ministrului afacerilor interne pentru modificarea Ordinului ministrului administrației și internelor nr. 157/2012 privind forma și conținutul permisului de conducere	14–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 667**

din 9 noiembrie 2016

**referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 2
[referitor la art. 21 alin. (2²)] din Legea pentru modificarea Legii nr. 188/1999
privind Statutul funcționarilor publici**

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Benke Károly	— magistrat-asistent-șef

1. Pe rol se află soluționarea obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, obiecție formulată de Guvernul României.

2. Obiecția de neconstituționalitate a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 6.512 din 7 iulie 2016 și constituie obiectul Dosarului nr. 1.261A/2016.

3. În **motivarea obiecției de neconstituționalitate** se arată că legea contestată încalcă art. 16 alin. (1) și art. 138 alin. (5) din Constituție cu referire la acordarea sporului pentru risc și suprasolicitare neuropsihică de 50% în privința personalului Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, inclusiv demnitarilor, spor care se aplică la salariul de bază lunar, face parte din acesta și constituie bază de calcul pentru sporuri și alte drepturi care se acordă în raport cu salariul de bază.

4. Cu privire la încălcarea art. 16 din Constituție, se arată că acest spor este un drept salarial nou față de cele reglementate prin Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice și are caracter discriminatoriu în raport cu personalul celorlalte autorități și instituții publice. Introducerea sa în cadrul Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici creează premisele unor solicitări similare din partea celorlalte instituții și autorități publice, precum și acțiuni în instanță din partea funcționarilor publici pentru acordarea sa și în privința lor. Mai mult, textul criticat nu precizează activitatea specifică pentru care se acordă acest drept salarial.

5. Se arată că efortul bugetar pentru plata acestui spor pentru personalul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici este de 1,89 milioane lei pentru anul 2016 (5 luni), iar dacă sporul s-ar acorda întregului personal încadrat pe funcții publice ar genera un impact suplimentar asupra cheltuielilor de personal ale bugetului general consolidat de aproximativ 3,4 miliarde lei anual.

6. Cu privire la încălcarea art. 138 alin. (5) din Constituție, se arată, pe de o parte, că legea criticată nu indică sursele de finanțare pentru susținerea majorării salariale reglementate,

ceea ce se constituie într-un viciu de neconstituționalitate a acesteia, iar pe de altă parte, că inițiativa legislativă nu cuprinde informații referitoare la efectele financiare asupra bugetului general consolidat, și anume la modificări ale cheltuielilor bugetare, precum și la calculele privind fundamentarea acestor modificări. În sensul obligativității realizării precizărilor anterior menționate, Guvernul invocă deciziile Curții Constituționale nr. 1.354 din 20 octombrie 2010, nr. 1.358 din 21 octombrie 2010 și nr. 1.360 din 21 octombrie 2010. *Per a contrario*, ori de câte ori o astfel de analiză nu însoțește o inițiativă legislativă, are loc o încălcare a prevederilor constituționale antemenționate. Or, în cazul de față, deși se majorează cheltuielile bugetare, la adoptarea legii criticate nu s-a ținut cont de obligațiile instituite prin Legea nr. 500/2002. Se mai subliniază că deja „deficitul ESA” pentru anul 2016 este estimat la 2,95% din Produsul Intern Brut, pentru anul 2017 la 2,89 din Produsul Intern Brut, în condițiile în care nivelul deficitului bugetar prevăzut de Tratatul de la Maastricht privind Uniunea Europeană este de cel mult 3% din Produsul Intern Brut.

7. În consecință, există riscul ca impactul suplimentar generat de aplicarea acestei măsuri să nu poată fi acoperit din bugetul aprobat, ceea ce creează premisele unui dezechilibru bugetar. De asemenea, depășirea nivelului deficitului bugetar prevăzut de Tratatul de la Maastricht privind Uniunea Europeană atrage declanșarea procedurii de deficit excesiv.

8. În conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, obiecția de neconstituționalitate a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele lor de vedere.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele de vedere asupra obiecției de neconstituționalitate.

10. La termenul de judecată fixat pentru data de 14 septembrie 2016, Curtea, constatând din oficiu că, potrivit art. 18 alin. (1) și art. 52 alin. (3) teza întâi din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, cauza nu este în stare de judecată, a dispus amânarea dezbaterilor asupra cauzei pentru data de 11 octombrie 2016. Prin Încheierea din 11 octombrie 2016, Curtea, având în vedere cererea de întrerupere a deliberărilor pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul cauzei, a amânat, în temeiul dispozițiilor art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, pronunțarea asupra cauzei pentru data de 18 octombrie 2016. La această dată, pentru aceleași motive, Curtea a amânat pronunțarea asupra cauzei succesiv pentru 18 octombrie 2016,

26 octombrie 2016 și 9 noiembrie 2016, dată la care a pronunțat prezenta decizie.

11. În cauză, prin Adresa înregistrată cu nr. 8.290 din 15 septembrie 2016, Curtea, în temeiul art. 76 din Legea nr. 47/1992, a solicitat Camerei Deputaților întreaga documentație în baza căreia, în ședința comună din 14 iunie 2016 a Comisiei pentru muncă și protecție socială și a Comisiei pentru administrație publică și amenajarea teritoriului din Camera Deputaților, a fost adoptat amendamentul ce formează obiectul art. I pct. 2 [referitor la art. 21 alin. (2²)] din Legea pentru modificarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici.

12. Prin Adresa nr. 9.157 din 6 octombrie 2016, Camera Deputaților a comunicat relațiile solicitate, și anume: amendamentul depus de domnul deputat Laurențiu Nistor în data de 19 aprilie 2016, raportul preliminar al Comisiei pentru administrație publică și amenajarea teritoriului din data de 20 aprilie 2016, precum și raportul comun al celor două comisii, respectiv Comisia pentru muncă și protecție socială și Comisia pentru administrație publică și amenajarea teritoriului din Camera Deputaților.

CURTEA,

examinând obiecția de neconstituționalitate, raportul întocmit de judecătorul-raportor, documentele depuse la dosar, dispozițiile legii criticate raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție, precum și ale art. 1, 10, 15 și 18 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze obiecția de neconstituționalitate.

14. Obiectul controlului de constituționalitate, astfel cum a fost formulat, îl constituie dispozițiile Legii pentru modificarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici. În realitate, din analiza motivării obiecției de neconstituționalitate formulate, Curtea urmează a avea în vedere că sunt criticate numai dispozițiile art. I pct. 2 din legea menționată, cu referire la art. 21 alin. (2²) din Legea nr. 188/1999, privitor la acordarea sporului de risc și suprasolicitare neuropsihică de 50% aplicat la salariul de bază lunar. Prin urmare, obiect al controlului de constituționalitate îl constituie dispozițiile art. I pct. 2 [referitor la art. 21 alin. (2²)] din legea analizată, care au următorul conținut normativ: „(2²) Pentru compensarea activității specifice, personalul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici beneficiază și de un spor pentru risc și suprasolicitare neuropsihică de 50%, aplicat la salariul de bază lunar, care face parte din acesta și care constituie bază de calcul pentru sporuri și alte drepturi care se acordă în raport cu salariul de bază”.

15. Textele constituționale invocate în susținerea obiecției de neconstituționalitate sunt cele ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi și art. 138 alin. (5), potrivit cărora „Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare”. De asemenea, sunt invocate și prevederile art. 15 alin. (1) și (3) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 597 din 13 august 2002, potrivit cărora:

„(1) În cazurile în care se fac propuneri de elaborare a unor proiecte de acte normative/măsuri/politici a căror aplicare atrage micșorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor aprobate prin buget, se va întocmi o fișă financiară, care va respecta condițiile

prevăzute de Legea nr. 69/2010. În această fișă se înscriu efectele financiare asupra bugetului general consolidat, care trebuie să aibă în vedere:

a) schimbările anticipate în veniturile și cheltuielile bugetare pentru anul curent și următorii 4 ani;

b) estimări privind eşalonarea creditelor bugetare și a creditelor de angajament, în cazul acțiunilor anuale și multianuale care conduc la majorarea cheltuielilor;

c) măsurile avute în vedere pentru acoperirea majorării cheltuielilor sau a minusului de venituri pentru a nu influența deficitul bugetar. [...]

(3) După depunerea proiectului legii bugetare anuale la Parlament pot fi aprobate acte normative/măsuri/politici numai în condițiile prevederilor alin. (1), dar cu precizarea surselor de acoperire a diminuării veniturilor sau a majorării cheltuielilor bugetare, aferente exercițiului bugetar pentru care s-a elaborat bugetul”.

(1) Admisibilitatea obiecției de neconstituționalitate

16. Curtea constată că sesizarea formulată îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție atât sub aspectul obiectului său, fiind vorba despre o lege adoptată și nepromulgată, cât și al titularului dreptului de sesizare, aceasta fiind semnată de prim-ministrul Guvernului.

(2) Analiza obiecției de neconstituționalitate

(2.1.) Derularea procesului legislativ

17. Propunerea legislativă a fost înregistrată la Senat pe data de 18 februarie 2015, fără să cuprindă prevederea normativă care stabilește acordarea unui spor pentru risc și suprasolicitare neuropsihică. La 29 iunie 2015 a fost adoptată de Senat, fără să cuprindă prevederea normativă care stabilește acordarea unui spor pentru risc și suprasolicitare neuropsihică (87 voturi pentru, 15 împotriva și 14 abțineri).

18. La data de 1 septembrie 2015 propunerea legislativă a fost înregistrată spre dezbateri la Camera Deputaților. Prevederea criticată a fost introdusă, la inițiativa domnului deputat Laurențiu Nistor, în ședința comună din 14 iunie 2016 a Comisiei pentru muncă și protecție socială și a Comisiei pentru administrație publică și amenajarea teritoriului, cu motivarea: „pentru clarificarea statutului personalului din cadrul ANFP”. La dezbateri a participat din partea Guvernului doamna Sirma Caraman, secretar de stat în cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice. La data de 22 iunie 2016, este adoptată legea menționată (217 voturi pentru, 1 abținere).

19. La data de 6 iulie 2016, Guvernul sesizează, în temeiul art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție, Curtea Constituțională cu prezenta obiecție de neconstituționalitate.

(2.2.) Modificări legislative preconizate

20. Textul criticat vizează acordarea unui spor pentru risc și suprasolicitare neuropsihică de 50% pentru personalul din cadrul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici. Acest spor este aplicat la salariul de bază lunar și face parte din acesta. Cu alte cuvinte, toate celelalte sporuri urmează a se aplica la salariul de bază lunar, care include acest spor.

(2.3.) Criticile de neconstituționalitate raportate la art. 16 alin. (1) din Constituție

21. În prealabil, Curtea reține că politica salarială a personalului plătit din fonduri publice este realizată de legiuitor. În acest sens, Curtea a statuat că „este dreptul autorității legiuitoare de a elabora măsuri de politică legislativă în domeniul

salarizării în concordanță cu condițiile economice și sociale existente la un moment dat” (Decizia nr. 575 din 4 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 368 din 26 mai 2011) și că „este de competența strictă a legiuitorului de a decide politica salarială” (Decizia nr. 886 din 16 iunie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 504 din 22 iulie 2009). De aceea, stabilirea sistemului de salarizare pentru sectorul bugetar este un drept și o obligație a legiuitorului (Decizia nr. 108 din 14 februarie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 212 din 8 martie 2006). Astfel, legiuitorul este în drept să modifice sistemul de salarizare existent ori să îl înlocuiască cu altul nou, considerat mai adecvat pentru atingerea scopului urmărit, ținând seama și de resursele financiare disponibile în diferite perioade de timp. De asemenea, ține de opțiunea liberă a legiuitorului încadrarea în categorii, clase și grade profesionale a funcționarilor publici (Decizia nr. 289 din 7 iunie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 586 din 7 iulie 2005, și Decizia nr. 339 din 28 iunie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 738 din 15 august 2005).

22. De asemenea, Curtea a statuat că sporurile, premiile și alte stimulente acordate demnitarilor și altor salariați prin acte normative reprezintă drepturi salariale suplimentare, iar nu drepturi fundamentale, consacrate și garantate de Constituție. Diferențierea indemnizațiilor și a salariilor de bază pentru demnitari și alți salariați din sectorul bugetar este opțiunea liberă a legiuitorului, ținând seama de importanța și complexitatea diferitelor funcții. Legiuitorul este în drept, totodată, să instituie anumite sporuri la indemnizațiile și salariile de bază, premii periodice și alte stimulente, pe care le poate diferenția în funcție de categoriile de personal cărora li se acordă, le poate modifica în diferite perioade de timp, le poate suspenda sau chiar anula (deciziile nr. 108 din 14 februarie 2006, precitată, nr. 693 din 17 octombrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 915 din 10 noiembrie 2006, nr. 728 din 24 octombrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 990 din 12 decembrie 2006, nr. 207 din 17 februarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 149 din 10 martie 2009, nr. 337 din 17 martie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 298 din 7 mai 2009, nr. 487 din 2 aprilie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 371 din 2 iunie 2009, nr. 876 din 16 iunie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 571 din 17 august 2009, nr. 243 din 16 martie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 328 din 18 mai 2010, nr. 1.250 din 7 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 764 din 16 noiembrie 2010, nr. 1.280 din 12 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 786 din 24 noiembrie 2010, și nr. 1.601 din 9 decembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 91 din 4 februarie 2011). De asemenea, instituirea și diminuarea sporurilor, acordarea lor într-o anumită perioadă de timp, modificarea ori încetarea acordării lor, stabilirea categoriilor de personal salariat care beneficiază de acestea, ca și a altor condiții și criterii de acordare țin de competența și de opțiunea exclusivă a legiuitorului, cu singura condiție de ordin constituțional ca măsurile dispuse să vizeze deopotrivă toate categoriile de personal care se află într-o situație identică (Decizia nr. 728 din 24 octombrie 2006, precitată, și Decizia nr. 337 din 17 martie 2009, precitată).

23. Din cele de mai sus, Curtea reține că legiuitorul este cel care își asumă politica salarială cu privire la personalul plătit din fonduri publice, prin aceasta înțelegându-se atât stabilirea sistemului de salarizare, cât și a drepturilor salariale suplimentare. Curtea nu are nici rolul și nici competența de a stabili ea însăși elementele acestei politici, ci de a verifica respectarea exigențelor constituționale inerente actelor normative adoptate de legiuitor în acest domeniu, și nu oportunitatea unei măsuri de politică salarială.

24. Pentru a răspunde la criticile de neconstituționalitate raportate la art. 16 alin. (1) din Constituție, Curtea trebuie să analizeze următoarele criterii, și anume: sfera persoanelor cărora li se acordă sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică; dacă acordarea sporului în cauză se poate realiza prin legea unică de salarizare sau și prin alte acte normative, precum cel care reglementează statutul unei categorii de personal, și dacă sporul în discuție își păstrează natura sa juridică distinctă, fără a se confunda cu salariul/indemnizația de bază.

25. Cu privire la sfera persoanelor cărora urmează a li se acorda acest spor, Curtea reține că aceasta este reprezentată de personalul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, autoritate la care numărul maxim de posturi este de 198, inclusiv demnitarii și posturile aferente cabinetului președintelui Agenției. Mai exact, având în vedere obiectul legii de bază, sporul se aplică numai categoriei de personal a funcționarilor publici din cadrul Agenției. Rezultă că textul legal criticat a determinat cu exactitate sfera persoanelor cărora li se aplică sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică.

26. Cu privire la următorul criteriu, Curtea constată că, prin chiar preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 20/2016 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 434 din 9 iunie 2016, ordonanță de urgență care are drept domeniu de reglementare salarizarea personalului plătit din fonduri publice și care a fost adoptată pentru eliminarea unor inechități salariale existente, se recunoaște că „nu au putut fi identificate toate disfuncționalitățile salariale existente”. Prin urmare, în acest caz, legiuitorul primar are competența constituțională ca și prin alte acte normative să îndrepte aceste inechități salariale. Nimic nu împiedică Parlamentul să reglementeze drepturi cu caracter salarial prin legi distincte, inclusiv în cadrul legii privind statutul unei categorii profesionale. În consecință, Curtea urmează să constate că și acest criteriu este respectat prin acordarea acestui spor într-o lege distinctă de legea-cadru de salarizare unitară.

27. Cu privire la cel de-al treilea criteriu, Curtea reține că sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică pentru personalul care deja beneficiază de acesta este un spor care se calculează la indemnizația de bază lunară, fără a deveni parte a acesteia, pe când, în situația dată, sporul, aplicat la salariul de bază lunar, devine parte integrantă a acestuia, aspect care relevă un privilegiu în ceea ce privește modalitatea de determinare, în final, a salariului/indemnizației de bază. Aceasta, mai ales că art. 160 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 18 mai 2011, este neechivoc, în sensul că „Salariul cuprinde

salariul de bază, indemnizațiile, sporurile, precum și alte adaosuri”, realizându-se astfel o distincție între salariul de bază și elementele adiționale ale acestuia, printre care și sporurile. În cazul nerespectării acestei distincții, se ajunge la situația ca alte sporuri să fie calculate având drept bază și sporul de risc și suprasolicitare neuropsihică, ceea ce echivalează cu calculul unui „spor la spor”. Or, o asemenea reglementare normativă este una care se constituie într-un veritabil tratament privilegiat în privința destinatarilor normei prin raportare la cvasimajoritatea personalului salarizat căruia i se aplică reglementarea de drept comun cuprinsă în Codul muncii referitoare la compunerea indemnizației/salariului. Așadar, aplicarea unui asemenea tratament în privința salarizării personalului Agenției Naționale a Funcționarilor Publici constituie un privilegiu în materia stabilirii indemnizației/salariului. Prin urmare, nu poate fi acceptat ca acest spor, în sine, să constituie atât o parte a indemnizației/salariului de bază, la care să se calculeze procentual alte sporuri prevăzute de lege, cât și un adaos salarial pentru compensarea corespunzătoare a unor condiții de muncă în considerarea cărora este acordat.

28. Curtea, în jurisprudența sa, referitoare la principiul egalității în drepturi, astfel cum acesta a fost dezvoltat în Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, și în Decizia nr. 755 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 9 februarie 2015, paragraful 23, a reținut că acesta presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite (Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994). De asemenea, potrivit jurisprudenței constante a Curții Constituționale, situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional (a se vedea, în acest sens, cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 86 din 27 februarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 207 din 31 martie 2003, Decizia nr. 476 din 8 iunie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 599 din 11 iulie 2006, Decizia nr. 573 din 3 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 363 din 25 mai 2011, Decizia nr. 366 din 25 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 644 din 2 septembrie 2014). Așadar, Curtea a reținut că nesocotirea principiului egalității în drepturi are drept consecință neconstituționalitatea privilegiului sau a discriminării care a determinat, din punct de vedere normativ, încălcarea principiului. Potrivit jurisprudenței sale, Curtea a stabilit că discriminarea se bazează pe noțiunea de excludere de la un drept (Decizia Curții Constituționale nr. 62 din 21 octombrie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 49 din 25 februarie 1994), iar remediul constituțional specific, în cazul constatării neconstituționalității discriminării, îl reprezintă acordarea sau accesul la beneficiul dreptului (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 685 din 28 iunie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 470 din 11 iulie 2012, Decizia nr. 164 din 12 martie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 296 din 23 mai 2013, sau Decizia nr. 681 din 13 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 889 din 8 decembrie 2014). În schimb, privilegiul se definește ca un avantaj sau o favoare nejustificată acordată unei persoane/categorii de persoane; în acest caz,

neconstituționalitatea privilegiului nu echivalează cu acordarea beneficiului acestuia tuturor persoanelor/categoriilor de persoane, ci cu eliminarea sa, respectiv cu eliminarea privilegiului nejustificat acordat. Așadar, sintagma „fără privilegii și fără discriminări” din cuprinsul art. 16 alin. (1) din Constituție privește două ipoteze normative distincte, iar incidența uneia sau alteia dintre acestea implică, în mod necesar, sancțiuni de drept constituțional diferite, astfel cum s-a arătat mai sus.

29. Curtea mai observă că, în jurisprudența sa, a mai subliniat faptul că „legiuitorul trebuie să se raporteze la reglementările ce reprezintă un reper de claritate, precizie și previzibilitate, iar erorile de apreciere în redactarea actelor normative nu trebuie să se perpetueze în sensul de a deveni ele însele un precedent în activitatea de legiferare; din contră, aceste erori trebuie corectate pentru ca actele normative să contribuie la realizarea unei securități sporite a raporturilor juridice” [Decizia nr. 390 din 2 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 532 din 17 iulie 2004, paragraful 32].

30. În consecință, Curtea constată că, prin modalitatea de reglementare a sporului pentru risc și suprasolicitare neuropsihică, legiuitorul a instituit un tratament juridic privilegiat în privința personalului Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, contrar art. 16 alin. (1) din Constituție. Acesta, în loc să se raporteze la reglementarea de principiu în privința modului de compunere a salariului și a naturii juridice a sporurilor, a ales, prin stabilirea acestui spor, să majoreze însăși indemnizația/salariul de bază, modificând astfel, în mod simulat, pe de o parte, natura juridică a acestei creșteri salariale și, pe de altă parte, natura juridică a sporului.

31. Având în vedere cele de mai sus, Curtea va constata neconstituționalitatea sintagmei „care face parte din acesta și care constituie bază de calcul pentru sporuri și alte drepturi care se acordă în raport cu salariul de bază” din cuprinsul art. 1 pct. 2 [referitor la art. 21 alin. (2²) teza finală] din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici.

(2.4.) *Criticile de neconstituționalitate raportate la art. 138 alin. (5) din Constituție*

32. Cu referire la art. 138 alin. (5) din Constituție, Curtea a reținut că aceasta face diferența între stabilirea sursei de finanțare și caracterul suficient al resurselor financiare din sursa astfel stabilită. Primul aspect este legat de imperativele art. 138 alin. (5) din Constituție (a se vedea Decizia nr. 47 din 15 septembrie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 28 septembrie 1993, sau Decizia nr. 64 din 16 noiembrie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 310 din 28 decembrie 1993). Art. 138 alin. (5) din Constituție impune stabilirea concomitentă atât a alocației bugetare, ce are semnificația unei cheltuieli, cât și a sursei de finanțare, ce are semnificația venitului necesar pentru suportarea ei, spre a evita consecințele negative, pe plan economic și social, ale stabilirii unei cheltuieli bugetare fără acoperire (a se vedea Decizia nr. 36 din 2 aprilie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 75 din 11 aprilie 1996). Majorarea cheltuielilor din sursa indicată poate fi realizată în cursul anului bugetar cu condiția menținerii în alocația aferentă sursei (Decizia nr. 6 din 24 ianuarie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 23 din 31 ianuarie 1996 sau Decizia nr. 515 din 24 noiembrie 2004, precitată). În textul Constituției se vorbește numai despre stabilirea sursei de

finanțare înainte de aprobarea cheltuielii, iar nu despre obligativitatea indicării în lege a sursei respective (Decizia nr. 173 din 12 iunie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 9 iulie 2002, Decizia nr. 320 din 19 iunie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 411 din 8 iulie 2013 sau Decizia nr. 105 din 27 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 371 din 20 mai 2014). Lipsa precizării exprese a sursei de finanțare nu presupune implicit inexistența sursei de finanțare (Decizia nr. 1.056 din 14 noiembrie 2007, precitată, Decizia nr. 320 din 19 iunie 2013, precitată, Decizia nr. 1.092 din 15 octombrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 712 din 20 octombrie 2008 sau Decizia nr. 1.093 din 15 octombrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 711 din 20 octombrie 2008).

33. În schimb, aprecierea caracterului suficient al resurselor financiare nu își are temeiul în art. 138 alin. (5) din Constituție, fiind o problemă exclusiv de oportunitate politică, ce privește, în esență, relațiile dintre Parlament și Guvern. Dacă Guvernul nu are resurse financiare suficiente, poate să propună modificările necesare pentru asigurarea lor, în virtutea dreptului său de inițiativă legislativă (a se vedea Decizia nr. 47 din 15 septembrie 1993, precitată, sau Decizia nr. 64 din 16 noiembrie 1993, precitată). Curtea a mai adăugat că sursa de finanțare indicată trebuie să fie în mod real aptă să acopere cheltuiala în condițiile legii bugetare anuale. Prin urmare, art. 138 alin. (5) din Constituție se referă la caracterul obiectiv și efectiv al sursei de finanțare și operează cu elemente de certitudine și previzibilitate bugetară; acest text constituțional nu se referă la existența *in concreto* a unor resurse financiare suficiente la momentul adoptării legii, ci la faptul ca acea cheltuială să fie previzionată în deplină cunoștință de cauză în bugetul de stat pentru a putea fi acoperită în mod cert în cursul anului bugetar.

34. În acest context, Curtea reține că, în realitate, Guvernul invocă în susținerea criticii sale art. 138 alin. (5) din Constituție prin prisma lipsei resurselor financiare pentru susținerea creșterii salariale reglementate în condițiile necesității încadrării în plafonul de deficit bugetar de maximum 3% din Produsul Intern Brut, prezentând, în acest sens, anumite date financiare. Or, astfel cum s-a arătat la paragraful precedent, Curtea nu are competența de a aprecia asupra caracterului suficient al resurselor financiare, pentru că o asemenea operațiune nu își are temeiul în art. 138 alin. (5) din Constituție, fiind o problemă exclusiv de oportunitate politică, ce privește, în esență, relațiile dintre Parlament și Guvern.

35. Cu privire la efectele prezentei decizii, Parlamentul, în temeiul art. 147 alin. (2) din Constituție, este obligat să reexamineze soluția legislativă constatată ca fiind neconstituțională, pentru punerea ei de acord cu decizia Curții Constituționale, text care limitează reluarea procesului legislativ de reexaminare numai cu privire la dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale de către Curtea Constituțională [a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 268 din 22 mai 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 353 din 14 iunie 2013]. Parlamentul nu are competența constituțională de a modifica prevederile legale constatate ca fiind constituționale, ci va putea numai să pună de acord prevederile neconstituționale cu decizia Curții Constituționale; desigur, Parlamentul poate modifica și alte prevederi legale numai dacă acestea se găsesc într-o legătură indisolubilă cu dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale [a se vedea Decizia nr. 975 din 7 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 568 din 11 august 2010 sau Decizia nr. 1.612 din 15 decembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 888 din 30 decembrie 2010].

36. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. a) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 11 alin. (1) lit. A.d), al art. 15 alin. (1) și al art. 18 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite obiecția de neconstituționalitate formulată și constată că sintagma „*care face parte din acesta și care constituie bază de calcul pentru sporuri și alte drepturi care se acordă în raport cu salariul de bază*” din cuprinsul art. I pct. 2 [referitor la art. 21 alin. (2²) teza finală] din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici este neconstituțională.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României, președinților celor două Camere ale Parlamentului și prim-ministrului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 9 noiembrie 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent-șef,

Benke Károly

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1

din 12 ianuarie 2017

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii
privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Benke Károly	— magistrat-asistent-șef

1. Pe rol se află soluționarea obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe, obiecție formulată de un număr de 88 de deputați.

2. Obiecția de neconstituționalitate a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 142 din 6 ianuarie 2017 și constituie obiectul Dosarului nr. 51A/2017.

3. În motivarea obiecției de neconstituționalitate autorii acesteia consideră că Legea privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe este neconstituțională și invocă, în acest sens, critici de neconstituționalitate pe care le apreciază ca având atât o natură extrinsecă, cât și intrinsecă.

4. În privința criticilor de neconstituționalitate extrinsecă, se arată că au fost încălcate prevederile regulamentare referitoare la respectarea termenului de depunere a amendamentelor. În acest sens, se susține că termenul prevăzut de art. 65 alin. (4) din Regulamentul Camerei Deputaților, potrivit căruia „*Deputații care nu fac parte din comisia sesizată în fond, precum și Guvernul vor putea depune amendamente într-un termen ce nu poate fi mai mic de jumătate din termenul pe care comisia sesizată în fond îl are pentru predarea raportului de la anunțarea în plenul Camerei a proiectului de lege sau a propunerii legislative*”, nu este de recomandare, ci unul imperativ de la care nu se poate deroga. Prin încălcarea acestei dispoziții, deputații au fost în imposibilitatea de a formula amendamente la proiectul de lege privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe.

5. În privința criticilor de neconstituționalitate intrinsecă, se arată că sunt încălcate prevederile art. 1 alin. (4) din Constituție, întrucât Guvernul primește competențe aparent egale cu puterea legislativă. Prin urmare, în concepția autorilor obiecției de neconstituționalitate, tocmai această caracteristică a delegării prevăzută de art. 115 alin. (1)—(3) din Constituție necesită o examinare atentă din punct de vedere al respectării principiilor statului de drept și al pluralismului.

6. Se mai arată că sunt încălcate prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție în componenta referitoare la calitatea legii, prin raportare la prevederile Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, apreciindu-se că legea cuprinde norme imprecise, cu caracter general, care nu stabilesc cu exactitate măsurile legislative delegate. Prin urmare, atribuțiile de reglementare pentru care se solicită abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe pe perioada vacanței parlamentare apar ca fiind lipsite de claritate, precizie și previzibilitate, nepermițând Guvernului să înțeleagă

care sunt în concret acestea, astfel că mandatul primit de Guvern este vag. Practic nu se exercită niciun fel de control parlamentar anterior adoptării ordonanțelor respective, acestea nefiind redactate și înregistrate la Parlament odată cu proiectul de lege privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe. Delegarea competenței legislative presupune identificarea exactă a atribuțiilor Guvernului, pentru că, altfel, posibilitatea acestuia de a alege în mod discreționar intervențiile legislative (de exemplu, în cazul capitolului XI „*Prorogarea sau modificarea unor termene prevăzute în acte normative cu putere de lege*”) ar echivala cu transformarea Guvernului în autoritate legiuitoare, concurentă cu Parlamentul.

7. Se mai arată că sunt încălcate prevederile art. 115 alin. (1) din Constituție cu privire la interdicția reglementării de către Guvern în domeniul legii organice prin ordonanțe ale Guvernului adoptate în baza unei legi speciale de abilitare.

8. În acest sens, se arată că art. 1 pct. II. poziția 1 din legea criticată este neclar, deoarece nu face distincția între autoritățile publice centrale care formează administrația publică de specialitate și autoritățile administrative autonome. Pe cale de consecință, există posibilitatea ca Guvernul să procedeze la modificarea unor reglementări legale cu caracter organic privind autoritățile administrative autonome, acțiuni care ar încălca dispozițiile art. 117 alin. (3) din Constituție. De asemenea, art. 1 pct. III. pozițiile 1 și 3 din legea criticată, prin referirea expresă la Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, certifică încălcarea dispozițiilor legale referitoare la interdicția de a se legifera în domeniul legilor organice, fapt subliniat și de Consiliul Legislativ prin punctul 4 din Avizul nr. 1/2017. Se mai arată că reglementările la care face referire art. 1 pct. V din legea criticată sunt de domeniul legii organice, conform art. 73 alin. (3) lit. n) din Constituție, întrucât vizează actele normative privind „*organizarea generală a învățământului*”.

9. În conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, obiecția de neconstituționalitate a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a-și exprima punctele lor de vedere.

10. **Președintele Camerei Deputaților** apreciază că obiecția de neconstituționalitate formulată este neîntemeiată.

11. Cu privire la critica de neconstituționalitate extrinsecă, se arată că, potrivit procedurii parlamentare, proiectul de lege a fost prezentat în Biroul permanent al Camerei Deputaților, alături de cererea inițiatorului privind dezbateră și adoptarea în procedură de urgență. Solicitarea fost aprobată de către Comitetul liderilor grupurilor parlamentare, cu respectarea prevederilor art. 115 din Regulamentul Camerei Deputaților, Biroul permanent sesizând Comisia juridică, de disciplină și imunități. Acesta, în conformitate cu dispozițiile art. 116 alin. (2) din Regulamentul Camerei Deputaților, a stabilit ca termenul de depunere a raportului să fie în aceeași zi. Din analiza stenogramei ședinței Biroul permanent în care a fost dezbătută și aprobată procedura de urgență rezultă că nu au fost formulate sau exprimate puncte de vedere contrare.

În consecință, invocarea de către autori a nerespectării prevederilor art. 65 alin. (4) din Regulamentul Camerei Deputaților nu poate fi reținută, întrucât procedura legislativă aprobată nu a exclus sau îngădit posibilitatea depunerii de amendamente, la comisia sesizată în fond fiind înregistrate, de altfel, texte normative cu un astfel de caracter. Rezultă că derularea procedurii legislative cu privire la legea dedusă controlului de constituționalitate a fost realizată cu respectarea tuturor prevederilor regulamentare incidente. Totuși, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale, se apreciază că aceasta nu este competentă să verifice modalitatea în care sunt puse în aplicare regulamentele celor două Camere ale Parlamentului în procesul legislativ.

12. Referitor la pretinsa încălcare a principiului separației și echilibrului puterilor în stat, se arată că adoptarea unei legi speciale de abilitare reprezintă una dintre modalitățile de conlucrare dintre Guvern și Parlament, în temeiul cărora Guvernul este investit cu exercitarea unei părți din funcția legislativă în anumite condiții. Ordonanța Guvernului astfel emisă nu reprezintă expresia puterii/autorității legiuitoare, pe care Parlamentul nu are competența să o deleage, ci un act de executare a legii de abilitare.

13. Cu privire la cerințele de calitate a actului normativ, se arată că atât conceptele, cât și noțiunile utilizate sunt configurate în concordanță cu dreptul pozitiv, iar domeniile pentru care Guvernul este abilitat să adopte ordonanțe sunt previzibile și neechivoce, respectând prevederile Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

14. Cu referire la criticile de neconstituționalitate potrivit cărora legea de abilitare ar cuprinde referiri la acte normative cu caracter organic, se arată că limitele delegării sunt expres prevăzute în partea introductivă a art. 1 din legea criticată, emiterea ordonanțelor neputând viza prevederi cu caracter organic din domeniile stabilite prin legea de abilitare, ci doar pe cele cu caracter ordinar [Decizia nr. 548 din 15 mai 2008 și Decizia nr. 786 din 13 mai 2009].

15. **Guvernul** apreciază că obiecția de neconstituționalitate formulată este neîntemeiată.

16. Cu privire la criticile de neconstituționalitate extrinsecă, se arată că autorii obiecției de neconstituționalitate nu formulează o critică întemeiată pe o dispoziție constituțională. Acestea vizează, în principal, pretinse deficiențe care țin de modul de aplicare a dispozițiilor regulamentelor puterii legiuitoare, a cărei verificare nu intră în competența Curții Constituționale.

17. Cu privire la criticile referitoare la încălcarea principiului separației și echilibrului puterilor în stat, se arată că art. 115 alin. (1) și (2) din Constituție reglementează competența Parlamentului de a adopta o lege specială de abilitare a Guvernului pentru a emite ordonanțe în domenii care nu fac obiectul legilor organice, stabilind, totodată, obligativitatea ca această lege să cuprindă domeniul și data până la care se pot emite ordonanțe. În acest sens, cu privire la instituția delegării legislative, sunt invocate Decizia nr. 355 din 25 iunie 2014 și Decizia nr. 105 din 13 iulie 1998.

18. În ceea ce privește critica din sesizare referitoare la existența unor norme imprecise, context în care destinatarul normei nu poate să-și ordoneze conduita în raport cu o normă care nu respectă condițiile de calitate ale legii, se arată că, în privința unor critici similare, Curtea s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 718 din 29 decembrie 1997 și Decizia nr. 355 din 25 iunie 2014, stabilind că dispozițiile art. 115 alin. (1) și (2) din Constituție se referă, în general, la domeniile în care Guvernul

este abilitat să emită ordonanțe, respectiv circumscrierea acestor domenii în afara obiectului de reglementare al legilor organice, iar nu la dispoziții exprese ale unor acte normative sau la măsuri legislative individualizate.

19. Cu privire la critica de neconstituționalitate privind art. 1 pct. II poziția 1 și pct. III pozițiile 1 și 3 din lege, se arată că este indubitabil că încălcarea Legii fundamentale invocată de autorii sesizării este apreciată exclusiv prin prisma unor viitoare și ipotetice dispoziții ale ordonanțelor ce se vor emite și care ar căpăta un conținut propriu legilor organice, devenind prin aceasta neconstituționale. Controlul de constituționalitate nu dispune, între componentele sale, și de posibilitatea de a extinde limitele lui dincolo de stricta observare a textelor constituționale, așa cum sunt ele formulate în Legea fundamentală, nefiind în măsură a-și întemeia analiza pe simple eventualități.

20. Cu privire la critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 pct. V pozițiile 1—3 din lege, se arată că reglementarea unor aspecte de ordin particular în domeniul învățământului nu presupune o legiferare în domeniul legilor organice, sens în care sunt invocate Decizia nr. 2 din 5 ianuarie 1995 și Decizia nr. 1.646 din 16 decembrie 2010.

21. Se mai arată că printr-o lege ordinară se pot modifica dispoziții dintr-o lege organică, dacă acestea nu conțin norme de natura legii organice, întrucât se referă la aspecte care nu sunt în directă legătură cu domeniul de reglementare al legii organice, fiind invocată în acest sens Decizia nr. 548 din 15 mai 2008.

22. **Președintele Senatului** nu a comunicat punctul său de vedere asupra obiecției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând obiecția de neconstituționalitate, punctele de vedere ale președintelui Camerei Deputaților și Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legii criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

23. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție, precum și ale art. 1, art. 10, art. 15 și art. 18 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze obiecția de neconstituționalitate.

24. Obiectul controlului de constituționalitate îl constituie dispozițiile Legii privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe, care au următorul cuprins:

„Art. 1. — În temeiul art. 115 alin. (1) din Constituția României, republicată, Guvernul este abilitat ca, de la data intrării în vigoare a prezentei legi și până la reluarea lucrărilor Parlamentului în prima sesiune ordinară a anului 2017, să emită ordonanțe în domenii care nu fac obiectul legilor organice, după cum urmează:

1. Finanțe publice și economie:

1. reglementarea unor măsuri financiare și fiscal-bugetare, precum și de modificare și completare a unor acte normative în domeniu;

2. măsuri privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici;

3. modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

4. modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare;

5. măsuri privind îmbunătățirea mediului de afaceri;

6. reglementări privind comparabilitatea comisioanelor aferente conturilor de plăți, schimbarea conturilor de plăți și accesul la conturile de plăți cu servicii de bază.

II. Administrație publică și dezvoltare regională:

1. măsuri privind organizarea și funcționarea instituțiilor publice din cadrul administrației publice centrale, pentru stabilirea unor măsuri în domeniul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniu;

2. măsuri privind programul național de dezvoltare locală, precum și modificarea și completarea unor acte normative în domeniu;

3. măsuri privind reglementarea unor programe guvernamentale — construcții, urbanism, educație, infrastructură și social.

III. Sănătate, muncă și protecție socială:

1. modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și reglementarea unor măsuri privind comisiile de specialitate din cadrul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate;

2. măsuri privind asigurarea accesului populației la medicamente și la serviciile de urgență;

3. măsuri privind creșterea calității vieții pensionarilor;

4. reorganizarea și funcționarea activității de plată a beneficiilor de asistență socială, a activității de inspecție socială, precum și modificarea și completarea unor acte normative în domeniu;

5. măsuri privind sprijinirea însoțitorilor persoanelor cu handicap;

6. măsuri privind salarizarea în domeniile cultură, sănătate, educație și administrație publică locală, precum și modificarea unor acte normative în domeniu.

IV. Fonduri europene:

1. reglementarea unor măsuri pentru stimularea absorbției instrumentelor structurale în exercițiul financiar 2007—2013;

2. reglementarea unor măsuri pentru implementarea Fondurilor Europene Structurale și de Investiții 2014—2020.

V. Educație și cercetare:

1. reglementarea unor măsuri pentru învățământul preuniversitar;

2. reglementări în domeniul cercetării științifice și învățământului superior;

3. reglementări privind asigurarea calității în învățământul superior și pentru stimularea și încurajarea studenților.

VI. Agricultură și dezvoltare rurală:

1. reglementarea unor măsuri de încurajare și susținere pentru domeniul agriculturii, precum și pentru completarea și modificarea unor acte normative;

2. măsuri privind reglementarea unor programe pentru susținerea produselor deficitare în domeniul agriculturii și al creșterii animalelor;

3. măsuri pentru reorganizarea unor structuri aflate în subordonarea/coordonarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

VII. Turism:

1. înființarea, organizarea și funcționarea Organizațiilor de Management al Destinațiilor — OMD;

2. modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 107/1999 privind activitatea de comercializare a pachetelor de servicii turistice, republicată.

VIII. Antreprenoriat și mediul de afaceri:

— stabilirea unor măsuri privind promovarea exporturilor.

IX. Mediu:

— măsuri privind ecologizarea siturilor contaminate.

X. Comunicații și societatea informațională:

— măsuri privind facilitarea accesului la comunicații electronice.

XI. Prorogarea sau modificarea unor termene prevăzute în acte normative cu putere de lege.

Art. 2. — În conformitate cu dispozițiile art. 115 alin. (3) din Constituția României, republicată, ordonanțele emise de Guvern în temeiul art. 1 vor fi înaintate spre aprobare Parlamentului, potrivit procedurii legislative, până la reluarea lucrărilor Parlamentului în prima sesiune ordinară a anului 2017. Nerespectarea termenului atrage încetarea efectelor ordonanței.”

25. Textele constituționale invocate în susținerea obiecției de neconstituționalitate sunt cele ale art. 1 alin. (4) privind principiul separației și echilibrului puterilor în stat, art. 1 alin. (5) în componenta sa privind calitatea legii și art. 115 alin. (1)—(3) privind delegarea legislativă în temeiul unei legi speciale de abilitare, prin raportare la art. 73 alin. (3) lit. n) și p) și art. 117 alin. (3) referitoare la domeniile rezervate legii organice cu privire specială asupra organizării generale a învățământului, a regimului general privind protecția socială și a înființării de autorități administrative autonome.

(1) Admisibilitatea obiecției de neconstituționalitate

26. Curtea constată că sesizarea formulată îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție atât sub aspectul obiectului său, fiind vorba despre o lege adoptată și nepromulgată, cât și sub cel al titularului dreptului de sesizare, aceasta fiind semnată de un număr de 88 de deputați.

(2) Analiza obiecției de neconstituționalitate

(2.1.) Derularea procesului legislativ

27. Legea criticată a fost inițiată de Guvern și înregistrată la Senat, prima Cameră sesizată, pe data de 5 ianuarie 2017, Senatul fiind convocat în sesiune extraordinară. Comisia sesizată în fond, respectiv Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări, a adoptat un raport de admitere fără amendamente. Legea a fost adoptată în forma inițiatorului la aceeași dată [76 voturi pentru și 35 împotriva].

28. La 5 ianuarie 2017, proiectul de lege a fost transmis Camerei Deputaților, aceasta fiind, de asemenea, convocată în sesiune extraordinară. Proiectul de lege a fost analizat de comisia sesizată în fond, respectiv Comisia juridică, de disciplină și imunități, care a adoptat un raport de admitere, cu 3 amendamente. Legea a fost adoptată cu cele 3 amendamente la aceeași dată [150 voturi pentru și 83 împotriva].

29. Pe data de 6 ianuarie 2017 a fost sesizată Curtea Constituțională cu prezenta obiecție de neconstituționalitate, iar la 7 ianuarie 2017 legea adoptată a fost trimisă la promulgare.

(2.2.) Criticile raportate la art. 65 alin. (4) din Regulamentul Camerei Deputaților

30. Potrivit art. 65 alin. (4) din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994 și republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 481 din 28 iunie 2016, „deputații care nu fac parte din comisia sesizată în fond, precum și Guvernul vor putea depune amendamente într-un termen ce nu poate fi mai mic de jumătate din termenul pe care comisia sesizată în fond îl are pentru predarea raportului de la anunțarea în plenul Camerei a proiectului de lege sau a propunerii legislative”.

31. Critica formulată vizează o pretinsă încălcare a textului regulamentar în cadrul procesului legislativ de adoptare a legii

criticate, în sensul că nu a fost respectat termenul de depunere a amendamentelor, ceea ce a condus la imposibilitatea formulării unor asemenea amendamente.

32. Cu privire la acest aspect, în jurisprudența sa, Curtea a statuat că nu este de competența sa examinarea eventualelor încălcări ale regulamentelor Parlamentului. Analiza Curții este una în drept, fără a viza aspecte de fapt ale procedurii parlamentare [Decizia nr. 786 din 13 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 400 din 12 iunie 2009]. Curtea Constituțională nu este competentă să se pronunțe asupra modului de aplicare a regulamentelor [Decizia nr. 710 din 6 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 358 din 28 mai 2009, sau Decizia nr. 260 din 8 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 318 din 11 mai 2015]. De asemenea, „domeniul aplicării dispozițiilor cuprinse în regulamentele parlamentare (...) nu poate face obiectul contenciosului constituțional” [Decizia nr. 718 din 29 decembrie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 396 din 31 decembrie 1997].

33. Curtea a statuat că nu este de competența instanței constituționale să controleze modalitatea în care sunt puse în aplicare regulamentele celor două Camere ale Parlamentului în procesul legislativ. Acest aspect este unul care vizează în mod exclusiv procedura parlamentară de adoptare a legilor, fără a avea o semnificație de natură constituțională, astfel încât Curtea Constituțională nu își poate aroga competența de a cenzura modul în care Camera Deputaților sau Senatul își pun în aplicare propriile regulamente [Decizia nr. 1.466 din 10 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 893 din 21 decembrie 2009].

34. În virtutea principiului autonomiei regulamentare a Camerei Deputaților, reglementat de art. 64 alin. (1) teza întâi din Legea fundamentală, aplicarea regulamentului este o atribuție a Camerei Deputaților, așa încât contestațiile deputaților privind actele concrete de aplicare a prevederilor regulamentului sunt de competența exclusivă a Camerei Deputaților, aplicabile, în acest caz, fiind căile și procedurile parlamentare stabilite prin propriul regulament, după cum și desfășurarea procedurii legislative parlamentare depinde hotărâtor de prevederile aceluiași regulament, care, evident, trebuie să concorde cu normele și principiile fundamentale [Decizia nr. 209 din 7 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 188 din 22 martie 2012].

35. Având în vedere cele anterior expuse, precum și faptul că autorii obiecției de neconstituționalitate nu indică o normă de referință de nivel constituțional în susținerea „criticii de neconstituționalitate extrinsecă”, ci doar o normă de nivel regulamentar, ceea ce echivalează, practic, cu nemotivarea criticii de neconstituționalitate, contrar art. 10 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, Curtea nu poate reține critica formulată.

(2.3.) *Criticile de neconstituționalitate raportate la art. 1 alin. (4) din Constituție*

36. În jurisprudența sa, Curtea a statuat că „dispozițiile art. 115 alin. (1) din Constituție nu impun o limită anumită întinderii delegării, fiind de resortul exclusiv al puterii legiuitoare de a aprecia care sunt materiile ce urmează a fi reglementate prin ordonanțe. Pe de altă parte, nu poate fi vorba de un transfer de competență, de la Parlament la Guvern, atât timp cât, potrivit art. 115 alin. (3) din Constituție, ordonanțele se supun aprobării Parlamentului prin lege, într-un termen stabilit prin însuși conținutul legii de abilitare” [a se vedea Decizia nr. 105 din 13 iulie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 263 din 15 iulie 1998, și Decizia nr. 355 din 25 iunie

2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 509 din 8 iulie 2014, paragraful 39].

37. Curtea precizează faptul că Parlamentul poate adopta o lege specială de abilitare, indiferent dacă Parlamentul se află sau nu în sesiune, rațiunea unei asemenea soluții derivând din rolul Guvernului prevăzut de art. 102 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia „Guvernul, potrivit programului său de guvernare acceptat de Parlament, asigură realizarea politicii interne și externe a țării și exercită conducerea generală a administrației publice”. Astfel, pe de o parte se realizează continuitatea actului legislativ pe tot parcursul anului și pe de altă parte se asigură Guvernului posibilitatea de a adopta acte de reglementare primară în mod eficient pentru realizarea programului său de guvernare.

38. Având în vedere cele expuse, rezultă că în sine adoptarea unei legi de abilitare nu este contrară art. 1 alin. (4) din Constituție, temeiul constituțional care stă la baza acestei delegări legislative fiind art. 115 alin. (1)—(3) din Constituție.

(2.4.) *Criticile de neconstituționalitate raportate la art. 1 alin. (5) din Constituție*

39. Curtea, în jurisprudența sa, a statuat că „dispozițiile art. 115 alin. (1) și (2) din Constituție se referă, în general, la domeniile în care Guvernul este abilitat să emită ordonanțe, respectiv circumscrierea acestor domenii în afara obiectului de reglementare al legilor organice, iar nu la dispoziții exprese ale unor acte normative sau la măsuri legislative individualizate. Pe cale de consecință, este evident că un domeniu de reglementare nu poate avea aceeași precizie sau claritate cu o dispoziție expresă, domeniul de reglementare fiind reprezentat de sfera relațiilor sociale care sunt vizate de reglementare, în vreme ce măsurile legislative delegate constituie soluția normativă concretă cuprinsă în dispozițiile actului normativ și sub incidența căreia se află relațiile sociale pe care le vizează. Așa fiind, legea de abilitare trebuie să prezinte un grad suficient de generalitate care să permită Guvernului să determine, să individualizeze și să reglementeze măsurile ce vor face obiectul ordonanțelor pe care le emite. Este adevărat că, din analiza prevederilor legii supuse controlului de constituționalitate, rezultă o reglementare aparent neunitară, dispozițiile care stabilesc domenii concrete în care Guvernul primește abilitare (acte normative enumerate expres în vederea operării de modificări pe calea ordonanțelor) alternând cu dispoziții care se limitează la a indica doar sfera relațiilor sociale ce urmează a fi reglementate, însă o atare structură nu este de natură a afecta legea de abilitare în ansamblu sub aspectul condițiilor de claritate și previzibilitate, constituind un element ce ține, eventual, de domeniul tehnicii legislative [Decizia nr. 355 din 25 iunie 2014, paragraful 40].

40. Situația din cauza dedusă controlului de constituționalitate este similară, atât din punctul de vedere al criticii de neconstituționalitate, cât și al tehnicii legislative folosite în redactarea actului normativ, cu cea din cauza în care a fost pronunțată decizia anterior referită. De aceea, Curtea reține că și în speța de față își mențin valabilitatea *mutatis mutandis* considerentele anterior enunțate.

41. Cu privire la argumentele autorilor obiecției de neconstituționalitate referitoare la faptul că prin adoptarea unor asemenea „norme imprecise” se evită dezbaterile parlamentare privind necesitatea soluțiilor preconizate prin adoptarea ordonanțelor sau că nu există niciun control parlamentar anterior adoptării ordonanțelor, Curtea constată că, potrivit art. 115 alin. (1)—(3) din Constituție, Parlamentul dezbate și se exprimă prin vot atât cu privire la domeniile în care Guvernul va avea competența de a emite ordonanțe, cât și cu privire la aprobarea

sau respingerea ordonanței, după ce aceasta a fost emisă. Desigur, dacă există îndoieli cu privire la legitimitatea sau oportunitatea unei anumite acțiuni/soluții legislative care ar putea fi adoptată de Guvern într-un domeniu dat, Parlamentul nu va abilita Guvernul să adopte ordonanțe în acel domeniu, refuzându-i așadar acest drept, sau, dacă l-a abilitat și nu este de acord cu soluția Guvernului, va respinge ordonanța prin lege.

42. Prin urmare, nu se poate susține existența vreunei încălcări a securității juridice, parte componentă a art. 1 alin. (5) din Constituție, prin simplul fapt al adoptării unei legi speciale de abilitare care, prin conținutul său normativ, stabilește în mod expres domeniul delegării.

(2.5.) *Criticile de neconstituționalitate raportate la art. 115 alin. (1)–(3) din Constituție*

43. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că sensul abilitării legislative este acela al investirii Guvernului cu „componenta stabilirii unor măsuri legislative care însă să nu afecteze, în niciun fel, domeniile rezervate legii organice. De aceea, sub aspect material, abilitarea are un caracter limitat, nu numai de scopul prevăzut de legea de abilitare, dar și de interdicția constituțională de a depăși sfera legii ordinare printr-o ingerință în domeniul legii organice” [Decizia nr. 75 din 13 iulie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 190 din 25 iulie 1994]. „Domeniile rezervate legilor organice își găsesc enumerarea limitativă și expresă în textul Constituției, iar intervenția instanței constituționale în cercetarea constituționalității legilor de abilitare este de natură să asigure ca delegarea legislativă să nu aducă atingere limitei instituite de prevederile Legii fundamentale. În același timp, controlul de constituționalitate nu dispune, între componentele sale, și de posibilitatea de a extinde limitele lui dincolo de stricta observare a textelor constituționale, așa cum sunt ele formulate în Legea fundamentală, nefiind în măsură a-și întemeia cenzura pe simple eventualități” [a se vedea în acest sens Decizia nr. 718 din 29 decembrie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 396 din 31 decembrie 1997, și Decizia nr. 355 din 25 iunie 2014, paragrafele 41 și 42].

44. De aceea, criticile formulate trebuie să fie examinate sub un dublu aspect: în ce măsură formulările cuprinse în legea de abilitare dau expresie unei încălcări a textelor constituționale invocate și dacă prevederile legii criticate apar autorilor sesizărilor ca înfrângând Legea fundamentală, doar prin prisma unor viitoare și ipotetice dispoziții ale ordonanțelor ce se vor emite și care ar dobândi un conținut propriu legilor organice, devenind prin aceasta neconstituționale. Cât privește al doilea aspect, este, desigur, de domeniul evidenței faptul că o ordonanță, în măsura în care depășește, pe orice cale, limitele impuse de Constituție, ea contravine acesteia și urmează să îi fie aplicate rigorile ce se impun în urma efectuării controlului de constituționalitate. De aceea, chiar dacă unele domenii din legea de abilitare nu sunt suficiente de rigurose precizate, astfel cum în mod constant s-a statuat în jurisprudența Curții, Guvernul este obligat, când emite o ordonanță pe baza unei legi de abilitare, să respecte cu strictețe domeniile rezervate legii organice, deși o asemenea circumstanțiere nu rezultă în mod expres din legea de abilitare [Decizia nr. 718 din 29 decembrie 1997 sau Decizia nr. 355 din 25 iunie 2014, paragraful 43].

45. Curtea, în analiza sa, va avea în vedere atât considerentele de principiu rezultate din jurisprudența sa cu privire la domeniul de reglementare al ordonanței, cât și textul normativ al art. 1 din lege, care stabilește *expressis verbis* că „Guvernul este abilitat ca, de la data intrării în vigoare a prezentei legi și până la reluarea lucrărilor Parlamentului în prima sesiune ordinară a anului 2017, să emită ordonanțe în

domenii care nu fac obiectul legilor organice (...)”. Prin urmare, sub acest aspect, Curtea are competența de a constata neconstituționalitatea dispozițiilor cuprinse în legea de abilitare numai în măsura în care în mod expres sau implicit, prin formulările folosite, sunt vizate domenii care aparțin sferei de reglementare a legilor organice.

46. Astfel, cu privire la critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 pct. II. poziția 1 din lege, potrivit căreia acestea nu fac distincția între autoritățile publice centrale care formează administrația publică de specialitate și autoritățile administrative autonome, Curtea constată că, într-adevăr, anumite componente ale administrației publice de specialitate trebuie reglementate prin lege organică [organizarea și funcționarea Guvernului — art. 73 alin. (3) lit. e), atribuțiile prefectului — art. 123 alin. (3) sau înființarea de autorități administrative autonome — art. 117 alin. (3)]. În acest cadru, revine Guvernului obligația ca prin ordonanțele pe care le adoptă să nu intervină în aceste domenii care sunt prin excelență de domeniul legii organice. În schimb, pentru celelalte domenii, Guvernul poate emite ordonanțe. Așadar, Guvernul este obligat ca, în exercitarea prerogativelor conferite prin legea de abilitare, să respecte cu strictețe domeniile rezervate legii organice, orice prevedere dintr-o ordonanță care ar încălca această limită fiind neconstituțională. Chiar dacă o asemenea circumstanțiere nu rezultă în mod expres din legea de abilitare, ea este implicită și indiscutabilă față de prevederile constituționale [a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 5 din 14 iulie 1992, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 173 din 22 iulie 1992].

47. Prin urmare, Curtea reține că prezenta critică de neconstituționalitate se plasează în sfera unei eventualități, textul criticat nefiind unul expres în sensul că Guvernul urmează să emită ordonanțe în domenii care țin de cele rezervate legilor organice. Anticiparea unui ipotetic conținut al viitoarelor reglementări cuprinse în ordonanțe, anticipare pe care se bazează, de fapt, argumentarea obiecției de neconstituționalitate, reprezintă un procedeu care, în mod evident, nu poate fi folosit în cadrul controlului de constituționalitate a unei legi de abilitare [Decizia nr. 113 din 20 iulie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 362 din 29 iulie 1999].

48. Desigur, în măsura în care Guvernul va reglementa în domenii ce țin de legea organică, Parlamentul poate respinge legea, iar Curtea Constituțională o poate constata ca fiind neconstituțională [a se vedea *mutatis mutandis* Decizia nr. 105 din 13 iulie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 263 din 15 iulie 1998, sau Decizia nr. 355 din 25 iunie 2014, paragraful 47], chiar dacă ea a fost ulterior aprobată de Parlament [a se vedea *mutatis mutandis* Decizia nr. 983 din 30 iunie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 531 din 31 iulie 2009].

49. Cu privire la critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 pct. III. pozițiile 1 și 3 din lege, Curtea constată că aspectele vizate prin pct. III. poziția 1 nu se referă, în principiu, la domeniul de reglementare aparținând legii organice, având în vedere art. 34 alin. (3) din Constituție [cu privire la distincția lege organică/lege ordinară, a se vedea Decizia nr. 442 din 10 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 526 din 15 iulie 2015, paragraful 30], iar pct. III. poziția 3 vizează măsuri de protecție socială, și nu stabilirea cadrului general al protecției sociale. Mai exact, legea organică se adoptă pentru reglementarea regimului general al protecției sociale, iar creșterea calității vieții pensionarilor poate implica măsuri punctuale și specifice cu caracter social [creșterea unor cheltuieli sociale ale statului prin acordarea de scutiri sau reduceri în privința unor drepturi legale existente sau chiar prin

stabilirea unor noi drepturi circumscrise ideii de protecție socială], fără ca acestea să poată fi calificate drept un regim general, ci componente ale acestuia. „Este deci evident că folosirea termenului general circumscris domeniul legilor organice la principiile (regulile) comune, fundamentale, care privesc raporturile de muncă, sindicatele și protecția socială. Firește, aspectele parțiale, particulare, eventual mai mărunte, pot fi reglementate și prin legi ordinare sau chiar prin acte normative inferioare acestora, în conformitate însă cu acest regim general” [a se vedea Decizia nr. 2 din 5 ianuarie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 5 din 13 ianuarie 1995]. Astfel, Curtea constată că acest text constituțional se referă la aspecte structurale și de substanță ale politicii statului în domeniul protecției sociale, la conceperea/formarea/reformarea în ansamblu a acestei politici [a se vedea, în acest sens, și Decizia nr. 1.594 din 14 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 909 din 21 decembrie 2011, privitoare la constituționalitatea Legii asistenței sociale, lege care a reformat structural politica statului în domeniul asistenței sociale], și nu la elemente punctuale/specifice/de corelare sau particulare ale acestei politici.

50. Cu privire la critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 pct. V din lege, Curtea observă că atât conținutul normativ al acestora, cât și critica formulată sunt similare celor analizate prin Decizia nr. 355 din 25 iunie 2014 [paragrafele 45—47]. Curtea a statuat că delegarea legislativă în discuție, relativă la probleme din domeniul învățământului preuniversitar, cercetării științifice, învățământului superior sau la finanțarea acestor domenii, precum și la asigurarea calității în învățământul superior nu poate privi decât alte aspecte, diferite de cele referitoare la organizarea generală a învățământului care, potrivit Constituției, se reglementează numai prin lege organică. Curtea a reținut că aspectele enumerate nu se identifică, în toate componentele lor, cu organizarea generală a învățământului, ci urmăresc, prin scopurile și modalitățile în care se vor efectua, ameliorarea procesului educațional național și creșterea calității sale, în cadrul regimului general al învățământului și în conformitate cu prevederile cuprinse în legislația în vigoare. Așa fiind, în cadrul controlului de constituționalitate asupra prevederilor legii de abilitare, Curtea Constituțională nu își poate întemeia soluția pe aprecieri asupra unui conținut ipotetic al ordonanțelor ce vor fi emise de Guvern în baza legii de abilitare.

54. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. a) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 11 alin. (1) lit. A.a), al art. 15 alin. (1) și al art. 18 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, obiecția de neconstituționalitate formulată și constată că dispozițiile Legii privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 12 ianuarie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent-șef,
Benke Károly

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

ORDIN

privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului ROSCI0365 Râul Moldova între Păltinoasa și Ruși

Având în vedere Referatul de aprobare nr. 110.863 din 28 iunie 2016 al Direcției biodiversitate,

ținând cont de Decizia etapei de încadrare nr. 64 din 25 noiembrie 2015 emisă de Agenția pentru Protecția Mediului Suceava, Avizul Ministerului Culturii nr. 3.018 din 26 mai 2016, Adresa Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale nr. 90.097/R32.250 din 31 mai 2016, Adresa Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice nr. 70.014 din 28 iulie 2016 și Adresa Direcției generale păduri nr. 28.566/E.S. din 27 iunie 2016,

în temeiul prevederilor art. 21 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 13 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 38/2015 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul mediului, apelor și pădurilor emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Planul de management al sitului ROSCI0365 Râul Moldova între Păltinoasa și Ruși, prevăzut în anexa nr. 1.

Art. 2. — Se aprobă Regulamentul sitului ROSCI0365 Râul Moldova între Păltinoasa și Ruși, prevăzut în anexa nr. 2.

Art. 3. — Anexele nr. 1 și 2*) fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul mediului, apelor și pădurilor,

Viorel Traian Lascu,

secretar de stat

București, 2 august 2016.

Nr. 1.570.

*) Anexele nr. 1 și 2 se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 57 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

ORDIN**pentru modificarea Ordinului ministrului administrației și internelor nr. 157/2012 privind forma și conținutul permisului de conducere**

În temeiul art. 7 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 30/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne, aprobată cu modificări prin Legea nr. 15/2008, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul afacerilor interne emite următorul ordin:

Art. I. — Ordinul ministrului administrației și internelor nr. 157/2012 privind forma și conținutul permisului de conducere, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 430 din 28 iunie 2012, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Mențiunea privind transpunerea normelor Uniunii Europene va avea următorul cuprins:

„★

Prezentul ordin transpune în legislația națională prevederile art. 1 alin. (1) și ale anexei I la Directiva 2006/126/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 decembrie 2006 privind permisele de conducere (reformată), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 403 din 30 decembrie 2006, astfel cum a fost modificată și completată prin Directiva 2011/94/UE a Comisiei din 28 noiembrie 2011 de modificare a Directivei 2006/126/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind permisele de conducere, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 314 din 29 noiembrie 2011, prin pct. I din anexa la Directiva 2012/36/UE a Comisiei din 19 noiembrie 2012 de modificare a Directivei 2006/126/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind permisele de conducere, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 321 din 20 noiembrie 2012, și prin Directiva (UE) 2015/653 a Comisiei din 24 aprilie 2015 de modificare a Directivei 2006/126/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind permisele de conducere, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 107 din 25 aprilie 2015.”

2. La anexa nr. 1 punctul II.3, rubrica 12 va avea următorul cuprins:

„12. informații suplimentare/restricții, în formă codificată, în privința fiecărei categorii în cauză. În cazul în care un cod se aplică tuturor categoriilor pentru care a fost eliberat permisul, acesta se poate imprima la rubrica inscripționată pe orizontală cu același număr (12) din subsolul tabelului, sub rubricile 9, 10 și 11;”.

3. Anexa nr. 2 se modifică și se înlocuiește cu anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. III. — Prezentul ordin intră în vigoare în termen de 5 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. IV. — Ordinul ministrului administrației și internelor nr. 157/2012 privind forma și conținutul permisului de conducere, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 430 din 28 iunie 2012, cu modificările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezentul ordin, se republică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

★

Prezentul ordin transpune în legislația națională prevederile Directivei (UE) 2015/653 a Comisiei din 24 aprilie 2015 de modificare a Directivei 2006/126/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind permisele de conducere, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 107 din 25 aprilie 2015.

Ministrul afacerilor interne,
Carmen Daniela Dan

București, 16 ianuarie 2017.
Nr. 2.

ANEXĂ
(Anexa nr. 2 la Ordinul nr. 157/2012)

CODURI ARMONIZATE ALE UNIUNII EUROPENE

Codurile armonizate ale Uniunii Europene sunt numerotate de la 01 la 99, după cum urmează:

Conducător auto (considerente medicale)

01. Corectarea și/sau protejarea vederii
 - 01.01. Ochelari
 - 01.02. Lentilă (lentile) de contact
 - 01.05. Acoperitoare pentru ochi
 - 01.06. Ochelari sau lentile de contact
 - 01.07. Dispozitive optice specifice
02. Proteze auditive/Dispozitiv ajutător pentru comunicare
03. Proteze/Orteze ale membrelor
 - 03.01. Proteze/Orteze ale membrelor superioare
 - 03.02. Proteze/Orteze ale membrelor inferioare

Adaptări ale vehiculului

10. Transmisie modificată
 - 10.02. Selectarea automată a treptei de viteză
 - 10.04. Levierul schimbătorului de viteze adaptat
15. Ambreiaj adaptat
 - 15.01. Pedală de ambreiaj adaptată
 - 15.02. Ambreiaj manual
 - 15.03. Ambreiaj automat
 - 15.04. Măsurii pentru a preveni obstrucționarea sau acționarea pedalei de ambreiaj

20. Sistem de frânare modificat
- 20.01. Pedala de frână adaptată
- 20.03. Pedala de frână adaptată pentru piciorul stâng
- 20.04. Pedala de frână prin talpă
- 20.05. Pedala de frână înclinată
- 20.06. Frână de serviciu manuală (adaptată)
- 20.07. Utilizare maximă a frânei de serviciu consolidate cu o forță de N (*) [de exemplu «20.07(300N)»]
- 20.09. Frână de parcare adaptată
- 20.12. Separare înainte de pedala de frână/cu pedala la podea/cu pedala de frână detașată
- 20.13. Frână acționată cu genunchiul
- 20.14. Frână de serviciu acționată electronic
25. Sisteme de accelerare modificate
- 25.01. Pedală de accelerație adaptată
- 25.03. Pedală de accelerație înclinată
- 25.04. Pedală de accelerație acționată manual
- 25.05. Pedală de accelerație acționată cu genunchiul
- 25.06. Servoacclerații (electronice, pneumatice etc.)
- 25.08. Pedală de accelerație plasată în stânga
- 25.09. Separare înainte de pedala de accelerație/cu pedala la podea/cu pedala de accelerație detașată
31. Adaptări și protecții pedale
- 31.01. Set suplimentar de pedale paralele
- 31.02. Pedale la (sau aproape la) același nivel
- 31.03. Protecție la obstrucționarea sau acționarea pedalelor de accelerație și frână atunci când acestea nu sunt acționate cu piciorul
- 31.04. Podea înălțată
32. Sisteme de accelerație și frână de serviciu combinate
- 32.01. Accelerație și frână de serviciu ca sistem combinat acționat cu un braț
- 32.02. Accelerație și frână de serviciu ca sistem servo combinat
33. Sisteme de accelerație, frână de serviciu și direcție combinate
- 33.01. Accelerație, frână de serviciu și direcție ca sistem combinat servo, acționat cu o mână
- 33.02. Accelerație, frână de serviciu și direcție ca sistem combinat servo, acționat cu două mâini
35. Dispozitive de comandă adaptate (comutatoare pentru faruri, ștergător și spălător de parbriz, claxon, semnalizatoare etc.)
- 35.02. Dispozitive de comandă care pot fi acționate fără eliberarea volanului
- 35.03. Dispozitive de comandă care pot fi acționate cu mâna stângă fără eliberarea volanului
- 35.04. Dispozitive de comandă care pot fi acționate cu mâna dreaptă fără eliberarea volanului
- 35.05. Dispozitive de comandă care pot fi acționate fără eliberarea volanului și a comenzilor de accelerație sau de frână combinate
40. Direcție modificată
- 40.01. Utilizare maximă a direcției cu o forță de N (*) [de exemplu «40.01(140N)»]
- 40.05. Volan ajustat (volan mai gros/mai subțire, volan cu diametru redus etc.)
- 40.06. Volan cu basculare
- 40.09. Acționare cu piciorul
- 40.11. Mâner la volan
- 40.14. Sistem de direcție adaptat alternativ acționat cu un braț
- 40.15. Sistem de direcție adaptat alternativ acționat cu două brațe
42. Oglindă (oglinzi) retrovizoare modificată (modificate)
- 42.01. Oglindă retrovizoare adaptată
- 42.03. Oglindă retrovizoare interioară suplimentară pentru observarea traficului
- 42.05. Oglindă retrovizoare pentru unghiul mort
43. Poziția scaunului pentru conducătorul auto
- 43.01. Scaun pentru conducător cu înălțime adecvată pentru vizibilitate și distanță normală față de volan și pedale
- 43.02. Scaun pentru conducător adaptat la forma corpului
- 43.03. Scaunul conducătorului auto cu suport lateral pentru stabilitate bună
- 43.04. Scaunul conducătorului auto cu rezemătoare pentru braț
- 43.06. Centură de siguranță adaptată
- 43.07. Centură de siguranță tip ham
44. Modificări ale motocicletelor (folosirea subcodurilor este obligatorie)
- 44.01. Frână cu comandă unică
- 44.02. Frână de mână (adaptată) (la roata din față)
- 44.03. Frână de mână (adaptată) (la roata din spate)
- 44.04. Manetă de accelerație (adaptată)
- 44.08. Înălțimea scaunului permite conducătorului auto, în poziția șezând, să aibă în același timp ambele picioare pe suprafața drumului
- 44.09. Forța maximă cu care se poate aplica frâna pe roata din față de ... N (*) [de exemplu «44.09(140N)»]
- 44.10. Forța maximă cu care se poate aplica frâna pe roata din spate de ... N (*) [de exemplu «44.10(240N)»]
- 44.11. Rezemătoare pentru picioare adaptată
- 44.12. Manetă adaptată
45. Numai motocicletă cu ataș
46. Numai tricicluri
47. Limitat la vehiculele cu mai mult de două roți care nu necesită poziția de echilibru a conducătorului auto la pornire, oprire și stat în picioare
50. Limitat la un anumit vehicul/un anumit număr de șasiu (numărul de identificare al vehiculului, NIV)
- Litere utilizate în combinație cu codurile 01—44 pentru specificații suplimentare:
- a. stânga
- b. dreapta
- c. mână
- d. picior
- e. mijloc
- f. braț
- g. degetul mare
- Coduri pentru utilizare limitată**
61. Limitare la călătorii în timpul zilei (de exemplu: o oră după răsăritul soarelui și o oră înainte de apusul soarelui)
62. Limitare la călătorii pe o rază de ... km de la locul de domiciliu/reședință al titularului sau doar în interiorul unui oraș/în perimetrul unei zone/regiuni
63. Conducere fără pasageri
64. Limitare la călătorii cu o viteză de maximum ... km/h
65. Conducere autorizată doar în prezența unui însoțitor care posedă permis de conducere de categorie cel puțin echivalentă
66. Fără remorcă
67. Nu este permisă conducerea pe autostrăzi
68. Nu este permis consumul de băuturi alcoolice
69. Restricționat la conducerea vehiculelor echipate cu dispozitiv antidemaraj la sesizarea prezenței alcoolului în aerul expirat al conducătorului auto conform normelor EN 50436.

Indicarea unei date de expirare a restricției este opțională [de exemplu «69» sau «69 (01.01.2016)»]

Aspecte administrative

70. Schimbarea permisului nr. ..., eliberat de ... (semn distinctiv UE/ONU în cazul unei țări terțe, de exemplu: «70.0123456789.NL»)

71. Duplicatul permisului nr. ... (semn distinctiv UE/ONU în cazul unei țări terțe, de exemplu: «71.987654321.HR»)

73. Limitat la vehiculele din categoria B tip cvadriciclu cu motor (B1)

78. Limitat la vehiculele cu schimbător de viteze automat

79. (...) Limitat la vehiculele care respectă specificațiile indicate în paranteze, în vederea aplicării articolului 13 din Directiva 2006/126/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 decembrie 2006 privind permisele de conducere (reformată), cu modificările și completările ulterioare

79.01. Limitat la vehicule cu două roți, cu sau fără ataș

79.02. Limitat la vehiculele din categoria AM cu trei roți sau de tip cvadriciclu ușor

79.03. Limitat la tricicluri

79.04. Limitat la tricicluri combinate cu o remorcă având

o masă maximă autorizată care nu depășește 750 kg

79.05. Motocicletă din categoria A1 cu un raport putere/masă de peste 0,1 kW/kg

79.06. Vehicul din categoria BE unde masa maximă autorizată a remorcii depășește 3.500 kg

80. Limitat la titularii unui permis de conducere pentru un vehicul din categoria A de tip triciclu cu motor care nu au împlinit 24 de ani

81. Limitat la titularii unui permis de conducere pentru un vehicul din categoria A de tip motocicletă cu două roți care nu au împlinit 21 de ani

95. Conducătorul auto deținător de certificat de competență profesională (CPC) care îndeplinește obligația de aptitudine profesională prevăzută în Directiva 2003/59/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 iulie 2003 privind calificarea inițială și formarea periodică a conducătorilor auto ai anumitor vehicule rutiere destinate transportului de mărfuri sau de pasageri, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 3.820/85 al Consiliului și a Directivei 91/439/CEE a Consiliului și de abrogare a Directivei 76/914/CEE a Consiliului până la ... [de exemplu «95(01.01.12)»]

96. Vehicule din categoria B combinate cu o remorcă cu o masă maximă autorizată de peste 750 kg, unde masa maximă autorizată a unei astfel de combinații depășește 3.500 kg, dar nu este mai mare de 4.250 kg

97. Nu are dreptul de a conduce un vehicul din categoria C1 care intră în domeniul de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 165/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 februarie 2014 privind tahografele în transportul rutier, de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 3.821/85 al Consiliului privind aparatura de înregistrare în transportul rutier și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 561/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind armonizarea anumitor dispoziții ale legislației sociale în domeniul transporturilor rutiere (JOUE, seria L, nr. 60, 28.04.2014)

(*) Această forță arată capacitatea conducătorului auto de acționare a sistemului.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ70050699XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

